

Sreda, 29. april 2015

P8_TA(2015)0173

Vmesno poročilo: Monica Macovei**Resolucija Evropskega parlamenta z dne 29. aprila 2015 o predlogu uredbe Sveta o ustanovitvi Evropskega javnega tožilstva (COM(2013)0534 – 2013/0255(APP))**

(2016/C 346/04)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju predloga uredbe Sveta o ustanovitvi Evropskega javnega tožilstva (COM(2013)0534),
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 12. marca 2014 o predlogu Uredbe Sveta o ustanovitvi Evropskega javnega tožilstva ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju predloga direktive o boju proti goljufijam, ki škodijo finančnim interesom Unije, z uporabo kazenskega prava (COM(2012)0363),
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 23. oktobra 2013 o organiziranem kriminalu, korupciji in pranju denarja: priporočila za ukrepe in pobude, ki bi jih bilo treba sprejeti ⁽²⁾,
- ob upoštevanju predloga uredbe o Agenciji Evropske unije za pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah (Eurojust) (COM(2013)0535),
- ob upoštevanju Evropske konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, členov 2, 6 in 7 Pogodbe o Evropski uniji in Listine Evropske unije o temeljnih pravicah,
- ob upoštevanju resolucije Sveta z dne 30. novembra 2009 o načrtu za krepitev procesnih pravic osumljenih ali obtoženih oseb v kazenskih postopkih,
- ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije, zlasti členov 86, 218, 263, 265, 267, 268 in 340,
- ob upoštevanju člena 99(3) Poslovnika,
- ob upoštevanju vmesnega poročila Odbora za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve in mnenja Odbora za pravne zadeve (A8-0055/2015),
- A. ker naj bi po podatkih, ki jih je zbrala in preučila Komisija, letno zabeležili za okoli 500 milijonov EUR domnevnih primerov goljufij, ki škodijo finančnim interesom Unije, obstajajo pa tehtni razlogi za mnenje, da bi lahko bile zaradi goljufij v nevarnosti do 3 milijarde EUR;
- B. ker je stopnja vloženih obtožnic nizka v primerjavi s številom sodnih priporočil, ki jih je OLAF podal državam članicam, približno 31 % v osmih letih (2006–2013); ker je eden izmed ciljev evropskega javnega tožilstva premostiti to vrzel;
- C. ker so določene države članice morda manj učinkovite pri odkrivanju in pregonu goljufij, ki škodijo finančnim interesom EU, kar škoduje davkoplačevalcem vseh držav članic, ki prispevajo v proračun Unije;
- D. ker je Parlament v svoji resoluciji z dne 12. marca 2014 Svet pozval, naj ga v veliki meri vključi v zakonodajno delo s pomočjo stalnega toka informacij in ustreznih posvetovanj;

⁽¹⁾ Sprejeta besedila, P7_TA(2014)0234.⁽²⁾ Sprejeta besedila, P7_TA(2013)0444.

Sreda, 29. april 2015

- E. ker različne pristojnosti, pravne tradicije, sistemi kazenskega pregona in pravosodni sistemi v državah članicah ne bi smeli ovirati ali spodbujati boja proti goljufijam in kaznivim dejanjem, ki škodijo finančnim interesom Unije;
- F. ker organizirane kriminalne združbe tudi financirajo terorizem, sredstva pa zbirajo z goljufijami;
- G. ker člen 86 Pogodbe o delovanju Evropske unije omogoča širjenje pristojnosti evropskega javnega tožilstva na hujše oblike kriminala s čezmejno razsežnostjo; ker lahko Svet to možnost upošteva po ustanovitvi in začetku dela evropskega javnega tožilstva;
1. potrjuje svojo resno pripravljenost, da obravnava prednostne naloge za ustanovitev evropskega javnega tožilstva ter opredeli načela in pogoje za odobritev predloga;
2. ponavlja vsebino svojega predhodnega vmesnega poročila, ki je bil sprejet z resolucijo z dne 12. marca 2014, in izraža svojo namero, da dopolni in posodobi to vsebino glede na najnovejše razprave v Svetu;
3. poziva Svet, naj zagotovi preglednost in demokratično legitimnost tako, da ustrezno obvešča Parlament ter se z njim redno posvetuje; poziva Svet, naj ustrezno upošteva stališča Parlamenta, saj je to predpogoj za odobritev sprejetja uredbe o evropskem javnem tožilstvu;
4. opozarja, da bi morale evropsko javno tožilstvo imeti pristojnosti za kazniva dejanja v zvezi z goljufijami, ki škodijo finančnim interesom Unije; v zvezi s tem opozarja, da je treba zadevna kazniva dejanja vključiti v predlagano direktivo o boju proti goljufijam, ki škodijo finančnim interesom Unije, z uporabo kazenskega prava (t. i. direktiva o zaščiti finančnih interesov); čeprav se zaveda napredka sozakonodajalcev v pogajanjih za sprejetje direktive o zaščiti finančnih interesov, poziva Svet, naj obnovi prizadevanja za doseganje dogovora o tej direktivi za ustanovitev evropskega javnega tožilstva;
5. meni, da je za preiskovanje, pregon in sodno obravnavo storilcev goljufij, ki škodijo finančnim interesom Unije, potreben inovativen pristop, da bi tako izboljšali učinkovitost boja proti goljufijam, stopnjo izterjav in zaupanje davkoplačevalcev v institucije EU;
6. meni, da je bistveno ustanoviti skupno, močno in neodvisno evropsko javno tožilstvo, ki bo lahko preiskovalo, preganjalo in sodno obravnavalo storilce kaznivih dejanj, ki škodijo finančnim interesom Unije, in meni, da bi bila kakršna koli šibkejša rešitev strošek za proračun EU;

Neodvisno evropsko javno tožilstvo

7. poudarja, da bi morala biti struktura evropskega javnega tožilstva popolnoma neodvisna od nacionalnih vlad in institucij EU ter zaščitena pred političnim vplivom in pritiskom; zato poziva k odprtosti, objektivnosti in preglednosti pri izbiri in imenovanju evropskega glavnega tožilca, njegovih namestnikov, evropskih tožilcev in evropskih delegiranih tožilcev; meni, da bi moralo biti zavoljo preprečevanja konfliktov interesov mesto evropskega tožilca zaposlitev za poln delovni čas;
8. poudarja pomembnost svoje vključenosti v postopke imenovanja evropskih tožilcev in predlaga odprt razpis za kandidate, ki so neoporečni in ki imajo potrebno strokovno znanje, izkušnje in spretnosti; meni, da bi morala evropske tožilce imenovati Svet in Parlament soglasno na podlagi ožjega seznama, ki ga pripravi Komisija, po oceni neodvisne skupine strokovnjakov, izbranih izmed sodnikov, tožilcev in priznanih odvetnikov; za imenovanje evropskega glavnega tožilca bi moral biti uporabljen enak postopek, ki bi sledil predstavitvi pred Parlamentom;

Sreda, 29. april 2015

9. meni, da bi bilo treba člane kolegija razrešiti po odločitvi Sodišča Evropske unije, na zahtevo Sveta, Komisije, Parlamenta in/ali evropskega glavnega tožilca;

10. poudarja, da morajo države članice nacionalne samoupravne pravosodne organe vključiti v postopke imenovanja evropskih delegiranih tožilcev v skladu z nacionalno zakonodajo in prakso;

11. pozdravlja določbo iz besedila Sveta o letnem poročanju institucijam EU, da bi tako zagotovili stalno ocenjevanje dejavnosti, ki jih izvaja novi organ; poziva Svet, naj zagotovi, da bo letno poročilo med drugim vsebovalo podrobnosti o pripravljenosti nacionalnih organov na sodelovanje z evropskim javnim tožilstvom;

Jasna delitev pristojnosti evropskega javnega tožilstva in nacionalnih organov

12. meni, da bi morala biti pravila, ki določajo delitev pristojnosti med evropskim javnim tožilstvom in nacionalnimi organi, jasno opredeljena, da ne bi dopuščala negotovosti ali nepravilnih razlag v operativni fazi: evropsko javno tožilstvo bi moralo biti pristojno za preiskovanje in pregon kaznivih dejanj, ki štejejo za goljufijo, ki škodi finančnim interesom Unije, v skladu z direktivo o boju proti goljufijam, ki škodijo finančnim interesom Unije, z uporabo kazenskega prava; meni, da bi moralo evropsko javno tožilstvo najprej, preden nacionalni organi začnejo svojo preiskavo, odločiti, ali je pristojno, da bi se izognili vzporednim preiskavam, ki so neučinkovite;

13. vztraja, da morajo nacionalni organi, ki izvajajo preiskave kaznivih dejanj, ki bi lahko spadala v pristojnost evropskega javnega tožilstva, le-to obvezno obvestiti o vseh takšnih preiskavah; ponovno poudarja, da mora imeti evropsko javno tožilstvo, če naj se zagotovi njegova neodvisnost in učinkovitost, pravico prevzeti tovrstno preiskavo, če presodi, da je to primerno;

14. ponavlja, da bi morale pristojnosti evropskega javnega tožilstva poleg kaznivih dejanj, ki škodijo finančnim interesom Unije, vključevati tudi druga kazniva dejanja, vendar le, če obenem:

(a) določeno ravnanje hkrati predstavlja kaznivo dejanje, ki škodi finančnim interesom Unije, in druga kazniva dejanja; in

(b) so kazniva dejanja, ki škodijo finančnim interesom Unije, glavna in so ostala kazniva dejanja le dodatna; in

(c) drugih kaznivih dejanj ne bi bilo več mogoče preganjati in kaznovati, če ne bi bila predmet pregona in sojenja skupaj s kaznivimi dejanji, ki škodujejo finančnim interesom Unije;

meni tudi, da bi moralo v primeru nesoglasja med evropskim javnim tožilstvom in nacionalnimi organi pregona glede pristojnosti za preiskavo in pregon odločati evropsko javno tožilstvo na osrednji ravni; poleg tega meni, da bi morala biti določitev pristojnosti v skladu s temi merili vedno predmet sodnega nadzora;

Učinkovita struktura za uspešno upravljanje primerov

15. obžaluje, da države članice preučujejo možnost oblikovanja kolegija, ki bi nadomestil hierarhično strukturo, ki jo je sprva predlagala Evropska komisija; v zvezi s tem meni, da bi morali vse odločitve o pregonu, izbiri pristojnega sodišča, prerazporeditvi ali opustitvi primera in poravnavi sprejemati senati na osrednji ravni;

16. poudarja, da bi morali imeti senati osrednjo vlogo v preiskavah in v pregonu, njihove dejavnosti pa ne bi smele biti omejene zgolj na usklajevanje, temveč bi morali nadzirati delo evropskih delegiranih tožilcev na terenu;

17. je zaskrbljen zaradi samodejne povezave med evropskim tožilcem v osrednjem uradu in primeri, vloženi v njegovi državi članici, saj bi to lahko privedlo do očitnega pomanjkanja neodvisnosti tožilcev in neenotne razporeditve primerov;

Sreda, 29. april 2015

18. zato poziva k razumni razporeditvi delovnih obremenitev v evropskem javnem tožilstvu na osrednji ravni; s tem v zvezi ugotavlja, da bi moral sistem razdeljevanja primerov med senati slediti predhodno določenim in objektivnim merilom; predlaga tudi, da bi lahko morda v kasnejši fazi predvideli tudi posebno specializacijo senatov;

19. je prepričan, da bo potrebno znanje, izkušnje in strokovno znanje o nacionalnih sistemih kazenskega pregona zagotavljalo tudi osebje v osrednjem uradu evropskega javnega tožilstva;

Preiskovalni ukrepi in dopustnost dokazov

20. poziva zakonodajalca, naj zagotovi poenotene postopke, s katerimi bo evropsko javno tožilstvo pridobilo pooblastilo za preiskovalne ukrepe v čezmejnih primerih, v skladu z zakonodajo držav članic, v katerih se bodo zadevni ukrepi izvajali; ponovno opozarja na dejstvo, da sta se sozakonodajalca v Direktivi 2014/41/EU o evropskem preiskovalnem nalogu v kazenskih zadevah dogovorila o merilih za to, da države članice zahtevajo preiskovalne ukrepe na podlagi načela vzajemnega priznavanja; meni, da bi morala enaka merila veljati tudi za preiskovalne ukrepe, ki naj jih odobri evropsko javno tožilstvo, zlasti kar zadeva razloge za njihovo zavrnitev;

21. poziva Svet, naj zagotovi dopustnost dokazov, ki jih bo evropsko javno tožilstvo zbiral v celotni Uniji ob popolnem spoštovanju ustrezne evropske in nacionalne zakonodaje, saj je to bistveno za učinkovitost pregona, v skladu s členom 6 Pogodbe o Evropski uniji, Listino Evropske unije o temeljnih pravicah in Evropsko konvencijo o človekovih pravicah;

22. ponovno poudarja, da meni, da bi moralo evropsko javno tožilstvo poskušati pridobiti vse zadevne dokaze, tako obremenilne kot razbremenilne; nadalje vztraja, da je treba osumljenim ali obdolženim osebam v vseh preiskavah, ki jih začne evropsko javno tožilstvo, zagotoviti nekatere pravice v zvezi z dokazi, zlasti naslednje:

(a) osumljena ali obdolžena oseba bi morala imeti pravico, da evropskemu javnemu tožilstvu predloži dokaze v preučitev;

(b) osumljena ali obdolžena oseba bi morala imeti pravico zaprositi evropsko javno tožilstvo, da pridobi vse dokaze, pomembne za preiskavo, vključno z imenovanjem izvedencev in zaslišanjem prič;

23. glede na to, da lahko čezmejna kazniva dejanja, ki jih obravnava evropsko javno tožilstvo, sodijo v različne pristojnosti, meni, da morajo evropski tožilci, evropski delegirani tožilci in nacionalna tožilstva popolnoma spoštovati načelo ne bis in idem, ko gre za kazenski pregon kaznivih dejanj, ki so v pristojnosti evropskega javnega tožilstva;

Dostop do sodnega nadzora

24. ponavlja, da bi morala glede dejavnosti evropskega javnega tožilstva vedno biti na voljo pravna sredstva, obenem pa prepoznava tudi potrebo po tem, da evropsko javno tožilstvo deluje učinkovito; zato meni, da bi morale biti vse odločitve, ki jih sprejme evropsko javno tožilstvo, predmet sodnega nadzora pred pristojnim sodiščem; poudarja, da bi morale biti odločitve senatov, kot so izbira pristojnega sodišča za pregon ter odločitve, da se zadeva ali poravnava opusti ali prerazporedi, predmet sodnega nadzora pred sodišči Unije;

25. meni, da bi se moralo evropsko javno tožilstvo za namene sodnega nadzora vseh preiskovalnih in drugih postopkovnih ukrepov, ki jih sprejme ob izvajanju svoje naloge pregona, pred pristojnimi sodišči držav članic obravnavati kot nacionalni organ;

Celovita pravna zaščita za osumljene ali obdolžene osebe

26. opozarja, da bi moralo novo tožilstvo svoje dejavnosti izvajati s polnim spoštovanjem pravic osumljenih ali obdolženih oseb iz člena 6 PEU, člena 16 PDEU in Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, kot tudi iz zakonodajnih ukrepov, že sprejetih na ravni Unije, o procesnih pravicah osumljenih in obdolženih oseb v kazenskih postopkih ter o varstvu osebnih podatkov;

Sreda, 29. april 2015

27. potrjuje, da bi morala prihodnja direktiva o brezplačni pravni pomoči enako veljati za vse osumljene ali obdolžene osebe, ki so predmet preiskave ali pregona evropskega javnega tožilstva; poziva države članice, naj v času, ko še ni direktive na ravni EU, zagotovijo dejanski dostop do pravne pomoči v skladu z ustrežno nacionalno zakonodajo;

28. poudarja, da imajo vse osumljene ali obdolžene osebe, ki so predmet preiskave ali pregona evropskega javnega tožilstva, pravico, da se varujejo njihovi osebni podatki; s tem v zvezi poudarja, da mora za obdelavo osebnih podatkov na evropskem javnem tožilstvu veljati Uredba (ES) št. 45/2001; poudarja, da lahko specifične določbe o varstvu podatkov iz uredbe Sveta o Evropskem javnem tožilstvu zgolj dopolnjujejo in natančneje opredeljujejo določbe iz Uredbe (ES) št. 45/2001 ter le v potrebni meri;

29. ponovno poudarja svojo resno pripravljenost za ustanovitev evropskega javnega tožilstva in reformo Eurojusta, kot je to predvidela Komisija v obeh svojih predlogih; zahteva, da Komisija popravi ocene učinka, ki ga bo imelo oblikovanje kolegija na proračun; poziva k opredelitvi odnosov med Eurojustom, evropskim javnim tožilstvom in uradom OLAF, da bi imeli pri varovanju finančnih interesov EU jasno razdeljene vloge; poziva Svet in Komisijo, naj preučita možnost močnejšega integriranega pristopa teh agencij za večjo uspešnost preiskav;

o

o o

30. poziva Svet, naj sledi tem priporočilom, in poudarja, da so zgoraj omenjeni pogoji nujni, če naj Evropski parlament odobri predlog uredbe Sveta;

31. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji.
